

วิทยาการคำนวณ ม.3

บทที่ 6 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อย่างรู้เท่าทัน

คลิกเพื่อเข้าสู่บทเรียน

เมนูหลัก

คำชี้แจง

ผู้จัดทำ

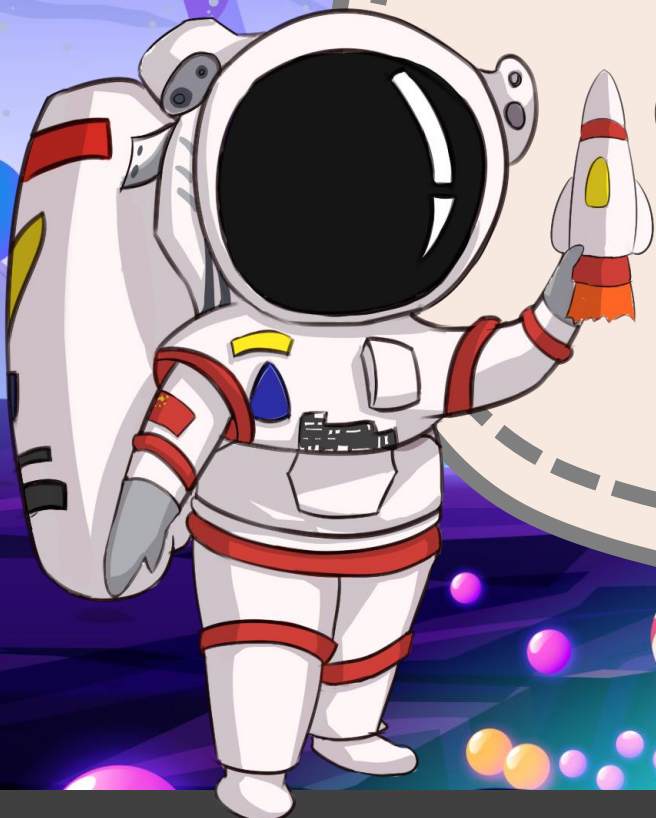
การประเมิน
ความน่าเชื่อถือของข้อมูล

เหตุผลวิบัติ

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
อย่างปลอดภัย

กฎหมายเกี่ยวกับ
คอมพิวเตอร์

การใช้งานลิขสิทธิ์
ที่เป็นธรรม

คำชี้แจง

1. ให้นักเรียนศึกษาบทเรียน
2. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนทั้งหมด 10 ข้อ 10 คะแนน

การประเมิน ความน่าเชื่อถือของข้อมูล

จุดประสงค์การเรียนรู้

- ✓ ประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลได้
- ✓ อภิปรายข้อมูลที่เป็นเหตุผลวิบัติได้
- ✓ รู้เท่าทันสื่อและข่าวลวง
- ✓ อภิปรายกฎหมายเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์
- ✓ ใช้งานลิขสิทธิ์ที่เป็นธรรม

3

ทบทวนความรู้ก่อนเรียน

โฆษณาที่ส่งมากับอีเมล
จัดเป็นสแปม ถูกต้องหรือไม่ ?

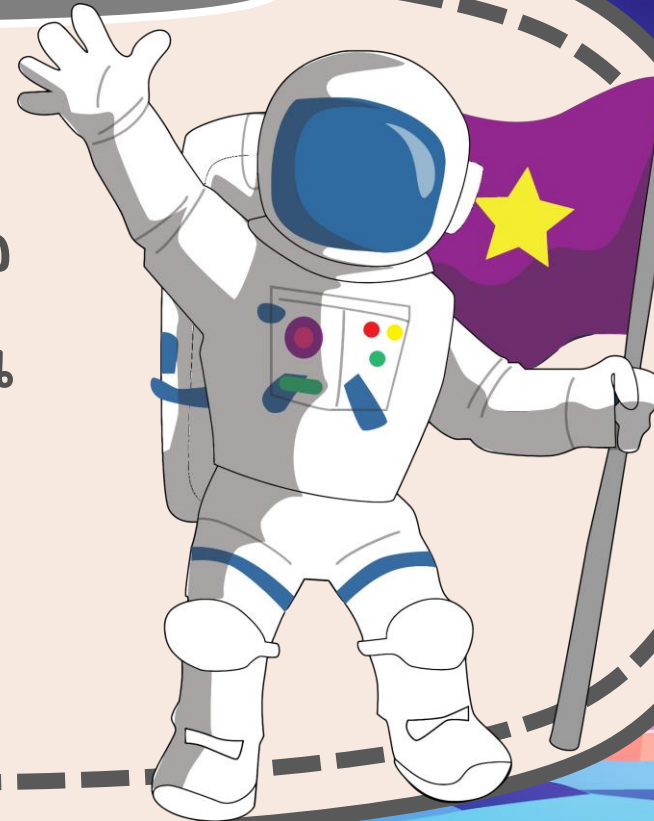

4

ทบทวนความรู้ก่อนเรียน

รายงานผู้ให้บริการเมื่อ
พบว่าการกลั่นแกล้งผู้อื่นใน
สื่อสังคม **ถูกต้องหรือไม่ ?**

5

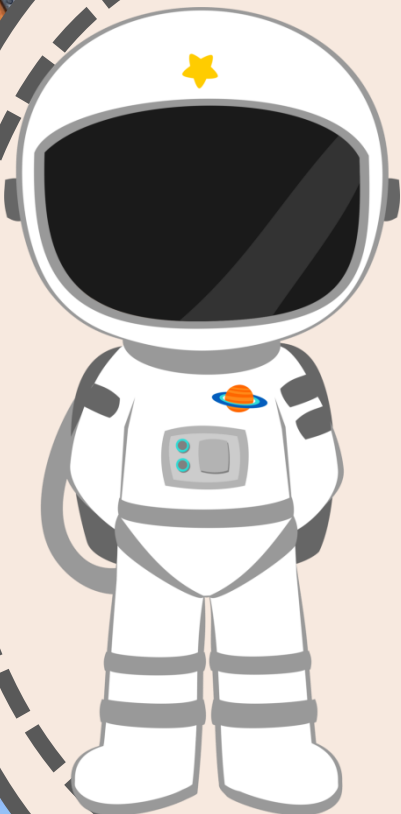
ทบทวนความรู้ก่อนเรียน

การนำรูปภาพที่เพื่อน
เป็นผู้ถ่ายมาปรับแต่งและ
โพสต์ลงสื่อทางสังคม ถือว่า
เป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ **ถูกต้อง**
หรือไม่ ?

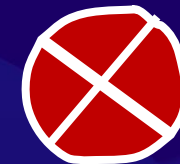

ทบทวนความรู้ก่อนเรียน

ในปัจจุบันการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศทำได้ง่าย ดังนั้นการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศจึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับทุกคนซึ่งจำเป็นต้องมีความรู้ความรอบคอบ เข้าใจเทคโนโลยีและศึกษาเงื่อนไขในการใช้งานไม่ว่าจะเป็นการใช้สมาร์ทโฟน เครื่องคอมพิวเตอร์ การใช้งานแอปพลิเคชัน ทุกคนจึงควรเรียนรู้และติดตามการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี

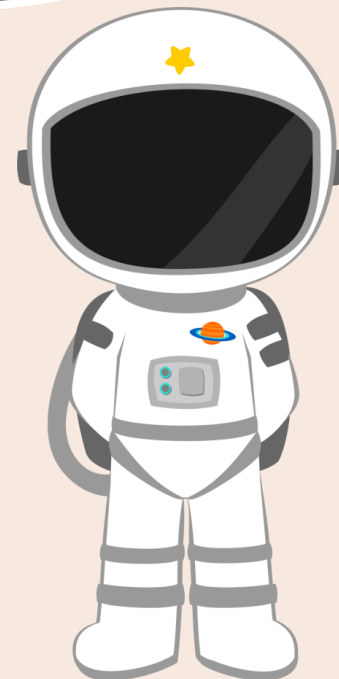
ในบทนี้นักเรียนจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของข้อมูล เหตุผลวิบัติ การรู้เท่าทันสื่อ และการใช้ไอทีอย่างปลอดภัยและมีความรับผิดชอบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์และการใช้งานลิขสิทธิ์ที่เป็นธรรม

การประเมิน ความน่าเชื่อถือของข้อมูล

การนำข้อมูลมาใช้ในการเรียน การ
ทำงานและการตัดสินใจต่างๆ **จะต้องพิจารณา**
ความถูกต้องของข้อมูล ที่นำมาจากหลาย
แหล่งข้อมูลโดยต้องเป็นแหล่งข้อมูลที่มีความ
น่าเชื่อถือ มีความถูกต้องสมบูรณ์ สอดคล้อง
ตรงตามความต้องการและมีความทันสมัย

การประเมิน ความน่าเชื่อถือของข้อมูล

เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีคุณภาพ นักเรียนอาจใช้การ
ประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลโดยใช้ประเด็นการพิจารณา
ของ "พรมท" **PROMPT** ได้แก่

การนำเสนอ
(Presentation)

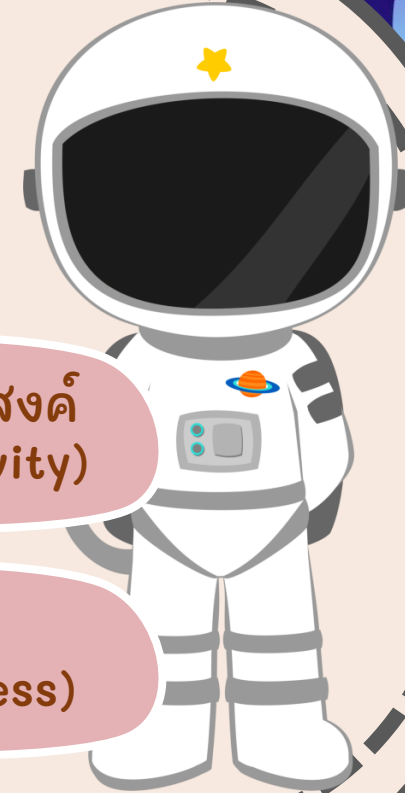
ความลัมพันธ์
(Relevance)

วัตถุประสงค์
(Objectivity)

วิธีการ
(Method)

แหล่งที่มา
(Provenance)

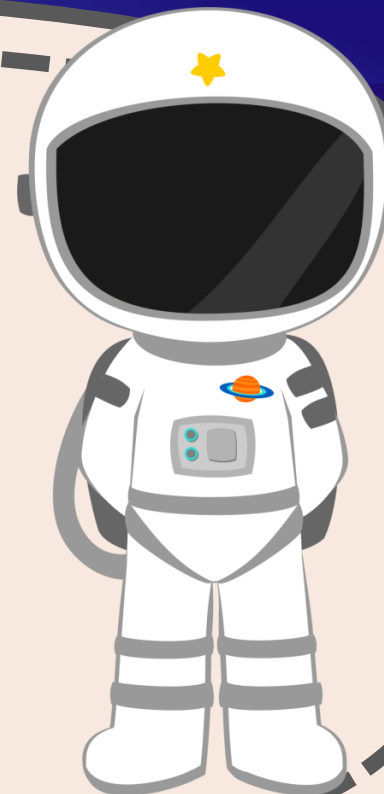
เวลา
(Timeliness)

การประเมิน ความน่าเชื่อถือของข้อมูล

การนำเสนอ (Presentation)

การนำเสนอข้อมูลที่ดี จะต้องมีการวางแผนโครงสร้างที่เหมาะสม มีรายละเอียดชัดเจน ไม่คลุมเครือ ใช้ภาษาและสำนวนถูกต้อง มีข้อมูลตรงตามที่ต้องการ เนื้อหามีความกระชับ สามารถจับใจความหรือประเด็นที่สำคัญได้

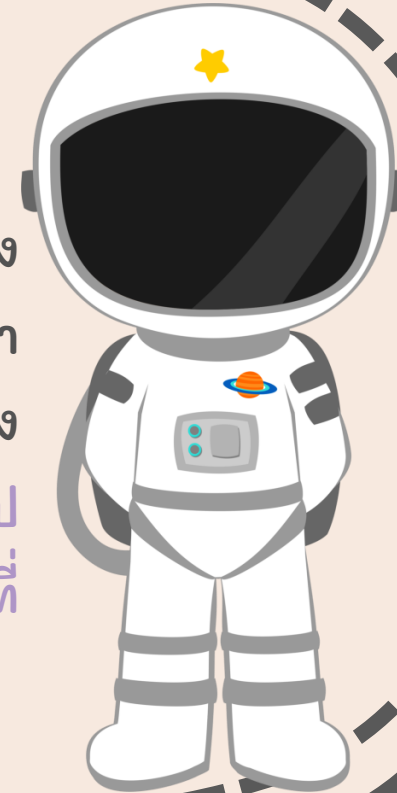

การประเมิน ความน่าเชื่อถือของข้อมูล

ความสัมพันธ์ (Relevance)

การพิจารณาประเด็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์จะต้องคำนึงถึงความสอดคล้องของข้อมูลกับสิ่งที่ต้องการถึงแม้ว่าข้อมูลนั้นอาจมีคุณภาพมากแต่ถ้าไม่สัมพันธ์หรือสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ก็ไม่สามารถนำไปใช้ได้ เช่น นักเรียนจะไปเที่ยวเกาะภูเก็ตซึ่งอยู่ทะเลฝั่งอันดามัน แต่ค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับทะเลฝั่งอ่าวไทย

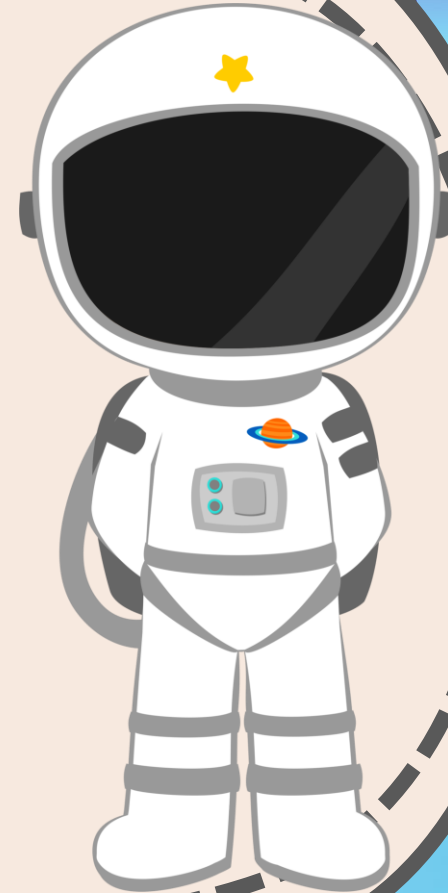

การประเมิน ความน่าเชื่อถือของข้อมูล

วัตถุประสงค์ (Objectivity)

ข้อมูลที่จะนำมาใช้ต้องมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนไม่ใช่
ข้อมูลที่เป็นการแสดงความคิดเห็นหรือมีเจตนาแอบแฝง
ตัวอย่างข้อมูลที่มีเจตนาแอบแฝง เช่น

- สื่อสารด้วยการให้ข้อมูลด้านเดียวโดยมีวัตถุประสงค์อื่น
พยายามปิดบังข้อมูลที่อาจจะส่งผลกระทบต่อตนเอง
- สื่อสารด้วยอารมณ์เชิงบวกหรือลบ
- มีการโฆษณาแอบแฝง เช่น นายแบบชื่อดังเผยแพร่ตาราง
การออกกำลังกายแต่แฝงโฆษณาอาหารเสริมลดความอ้วน
- มีส่วนได้ส่วนเสียในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น นักวิจัยเผยแพร่
ผลงานวิจัยที่เอื้อกับบริษัทที่สนับสนุนทุนวิจัย

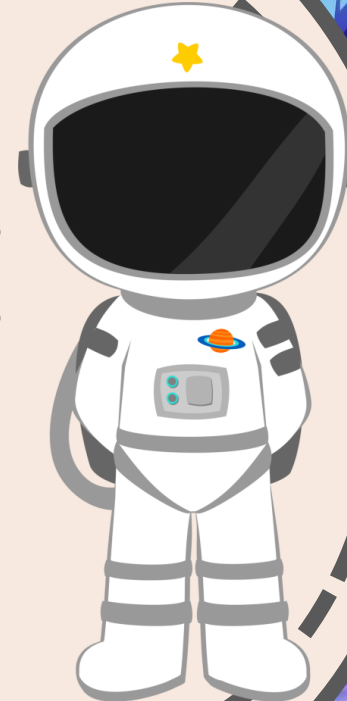

การประเมิน ความน่าเชื่อถือของข้อมูล

วิธีการ (Method)

ข้อมูลที่น่ามาใช้ เป็นข้อมูลที่มีการวางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ เช่น หากนักเรียนต้องการใช้แอปพลิเคชันตรวจสอบลำดับคะแนนสอบวิชาวิทยาการคำนวณของตนว่าอยู่ในระดับใดของโรงเรียน แอปพลิเคชันนั้นควรมีการเตรียมข้อมูลดังนี้

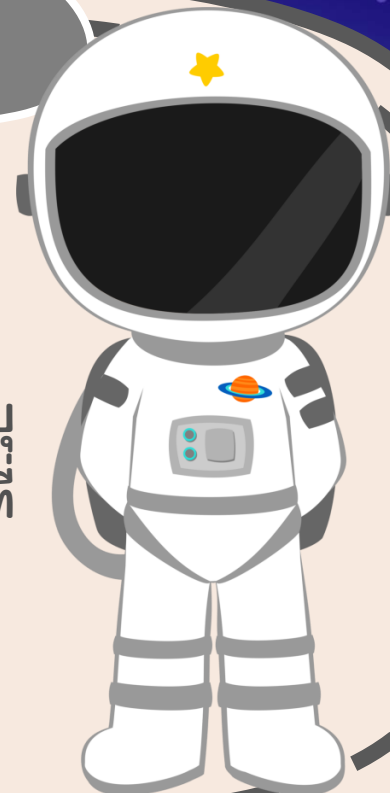
1. เก็บข้อมูลคะแนนสอบวิชาวิทยาการคำนวณของนักเรียนทั้งหมด
2. นำข้อมูลมาจัดเรียงลำดับจากมากไปน้อย
3. ใช้ค่าสถิติเปอร์เซ็นต์ไทล์

การประเมิน ความน่าเชื่อถือของข้อมูล

แหล่งที่มา
(Provenance)

ข้อมูลที่น่าเชื่อถือต้องมีการระบุ
แหล่งที่มาอย่างชัดเจนและเป็นแหล่งข้อมูลที่
เชื่อถือได้

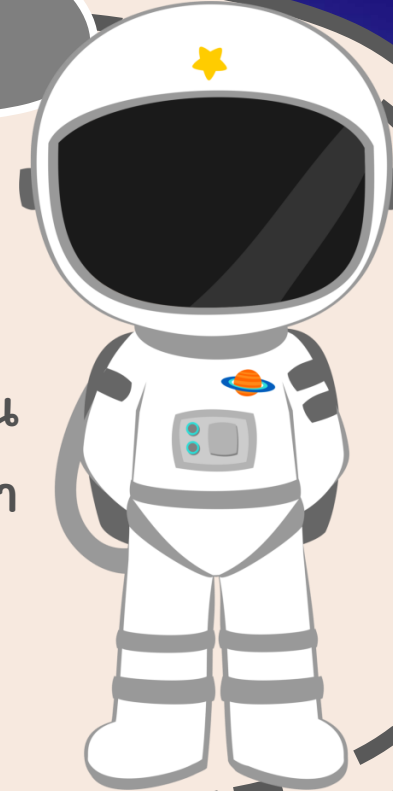

14

การประเมิน ความน่าเชื่อถือของข้อมูล

เวลา
(Timeliness)

ข้อมูลที่มีคุณภาพจะต้องมีความเป็น
ปัจจุบันหรือมีความทันสมัยและมีการระบุช่วงเวลา
ในการสร้างข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริง

การตรวจสอบความน่าเชื่อถือ ของแหล่งที่มาของข้อมูล

ในการค้นหาข้อมูลจากเว็บไซต์หรือ
แหล่งที่มาของข้อมูลเพื่อนำข้อมูลไปใช้งาน
และอ้างอิง จำเป็นต้องมีการตรวจสอบความ
น่าเชื่อถือของแหล่งที่มาของข้อมูลก่อน
ไม่เช่นนั้นอาจจะสร้างความเสียหายได้
วิธีการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของ
แหล่งข้อมูลสามารถทำได้ดังนี้

การตรวจสอบความน่าเชื่อถือ ของแหล่งที่มาของข้อมูล

1

เว็บไซต์หรือแหล่งที่มาของข้อมูลต้องบอกวัตถุประสงค์ในการสร้างหรือเผยแพร่ข้อมูลไว้ในเว็บไซต์อย่างชัดเจน

2

การนำเสนอเนื้อหาต้องตรงตามวัตถุประสงค์ในการสร้างหรือเผยแพร่ข้อมูลของเว็บไซต์

การตรวจสอบความน่าเชื่อถือ ของแหล่งที่มาของข้อมูล

3

เนื้อหาเว็บไซต์ไม่ขัดต่อ
กฎหมายศีลธรรมและจริยธรรม

4

มีการระบุชื่อผู้เขียน
บทความหรือผู้ให้ข้อมูลบนเว็บไซต์

การตรวจสอบความน่าเชื่อถือ ของแหล่งที่มาของข้อมูล

5

มีการอ้างอิงแหล่งที่มาหรือ
แหล่งต้นตอของข้อมูลที่มีเนื้อหา
ปรากฏบนเว็บไซต์

6

สามารถเชื่อมโยง (link) ไป
เว็บไซต์อื่นที่อ้างถึงเพื่อตรวจสอบ
แหล่งต้นตอของข้อมูลได้

การตรวจสอบความน่าเชื่อถือ
ของแหล่งที่มาของข้อมูล

7

มีการระบุวันเวลาในการ
เผยแพร่ข้อมูลบนเว็บไซต์

8

มีการให้ที่อยู่หรืออีเมลที่
ผู้อ่านสามารถติดต่อผู้ดูแลเว็บไซต์
ได้

การตรวจสอบความน่าเชื่อถือ ของแหล่งที่มาของข้อมูล

9

มีช่องทางให้ผู้อ่านแสดง
ความคิดเห็น

10

มีข้อความเตือนผู้อ่านให้ใช้
วิจารณญาณในการตัดสินใจใช้
ข้อมูลที่ปรากฏบนเว็บไซต์

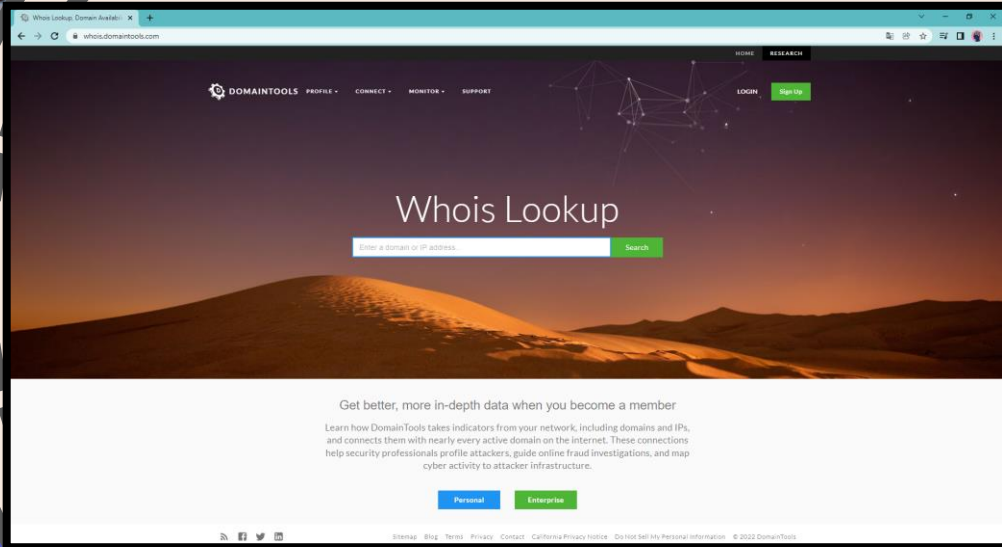
การตรวจสอบความน่าเชื่อถือ ของแหล่งที่มาของข้อมูล

บางเว็บไซต์อาจใช้ชื่อที่คล้ายกับ
หน่วยงานราชการที่เป็นแหล่งข้อมูลที่
เชื่อถือได้หรือมีส่วนที่แตกต่างกันเล็กน้อย
ซึ่งเว็บไซต์เหล่านี้อาจให้ข้อมูลที่คาดเคลื่อน
จากความเป็นจริง หากผู้ใช้งานไม่ได้สังเกต
ให้รอบคอบอาจทำให้เข้าใจผิดว่าเว็บไซต์
เหล่านี้เป็นแหล่งต้นตอของข้อมูล

การตรวจสอบความน่าเชื่อถือ ของแหล่งที่มาของข้อมูล

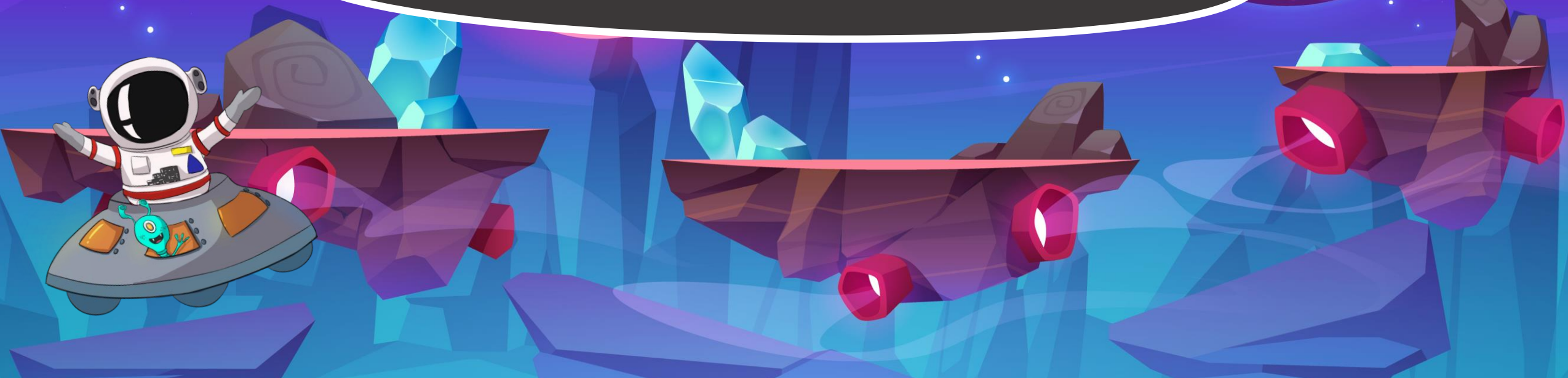

ผู้ใช้สามารถตรวจสอบเบื้องต้น
ได้โดยดูข้อมูลจากการจดทะเบียนชื่อ
โดเมนว่าเป็นหมายเลขไอพีเดียวกับ
หน่วยงานที่รู้จักและมีความน่าเชื่อถือ
หรือไม่ ซึ่งมีเว็บไซต์ที่ให้บริการ
ตรวจสอบชื่อโดเมนและข้อมูลอื่นๆของ
เว็บไซต์ เช่น whois.domaintools.com

1

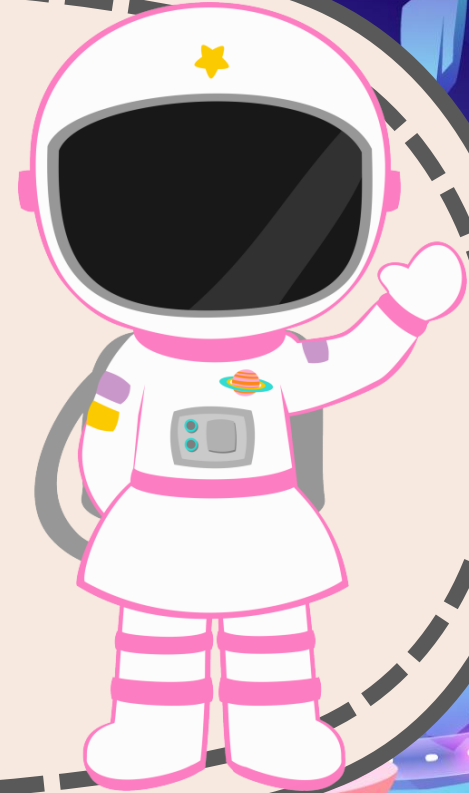
เหตุผลวิบัติ

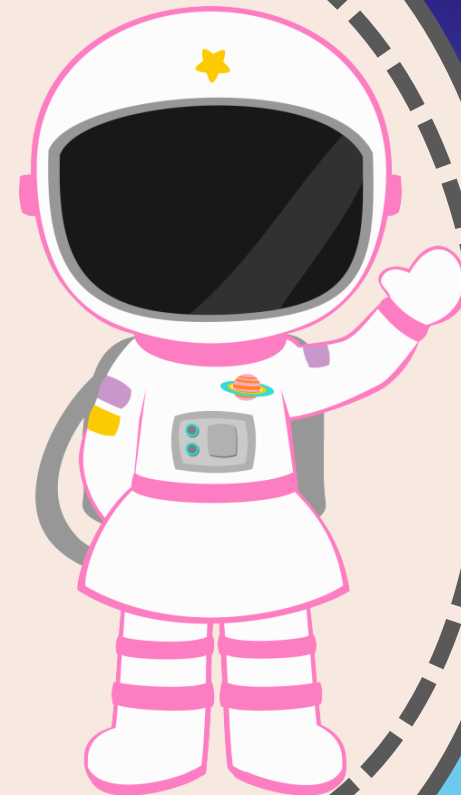
เหตุผลวิบัติ

การใช้เหตุผลเป็นวิธีหนึ่งที่สามารถสร้างความน่าเชื่อถือให้กับข้อคิดเห็นหรือข้อสรุปต่างๆ การให้เหตุผลที่เหมาะสมมีส่วนทำให้การตัดสินใจยอมรับความเห็นและข้อสรุปทำได้ง่ายขึ้น อย่างไรก็ตามการให้เหตุผลมีทั้งที่เหมาะสมและไม่เหมาะสมแตกต่างกันไป

เหตุผลวิบัติ

ในปัจจุบันการให้เหตุผลที่ไม่เหมาะสม พบเห็นได้
มากขึ้น โดยผู้ให้เหตุผลอาจมีเจตนาบิดเบือนความจริง
หรือคิดไปเองไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง จนทำให้
เหตุผลเหล่านี้อาจกลายเป็นเหตุผลวิบัติหรือตรรกะวิบัติได้
เหตุผลวิบัติเป็นการโต้แย้งโดยการให้เหตุผลที่
คลาดเคลื่อนกับความเป็นจริงหรือมีความเป็นจริงเพียง
บางส่วน จึงนำไปสู่ข้อสรุปที่มีความขัดแย้งกับข้อมูลที่เป็น
ข้อเท็จจริง

เหตุผลวิบัติ

เช่น การโต้แย้งบนเว็บไซต์หรือเครือข่ายทางสังคมที่มีการใช้ถ้อยคำประชดประชัน การใช้ความรู้สึกส่วนตัว การใช้ถ้อยคำที่ก่อให้เกิดความเกลียดชัง ซึ่งกระบวนการเหล่านี้อาจนำไปสู่การสรุปผล หรือการตีความข้อสรุปจากการโต้แย้งที่ไม่ได้นำข้อเท็จจริงมาพิจารณา ทำให้ผู้รับสารได้รับข่าวสารที่คลาดเคลื่อน

เหตุผลวิบัติ

เหตุผลวิบัติสามารถจำแนกออกได้เป็นสองแบบดังนี้

เหตุผลวิบัติแบบเป็นทางการ

เหตุผลวิบัติแบบไม่เป็นทางการ

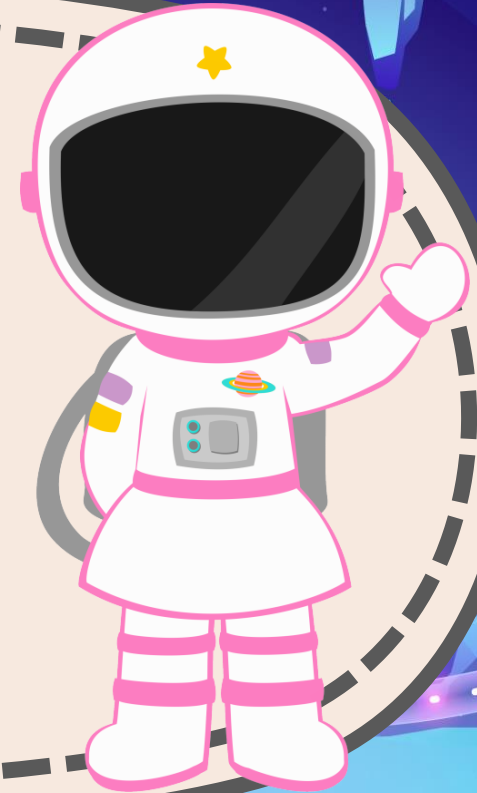

6

เหตุผลวิบัติ

เหตุผลวิบัติแบบเป็นทางการ

เหตุผลวิบัติแบบทางการ เกิดจากการให้
เหตุผลที่ใช้หลักตรรกะไม่ถูกต้องแต่เขียนอยู่ใน
รูปแบบที่เป็นทางการทำให้ดูสมเหตุสมผล

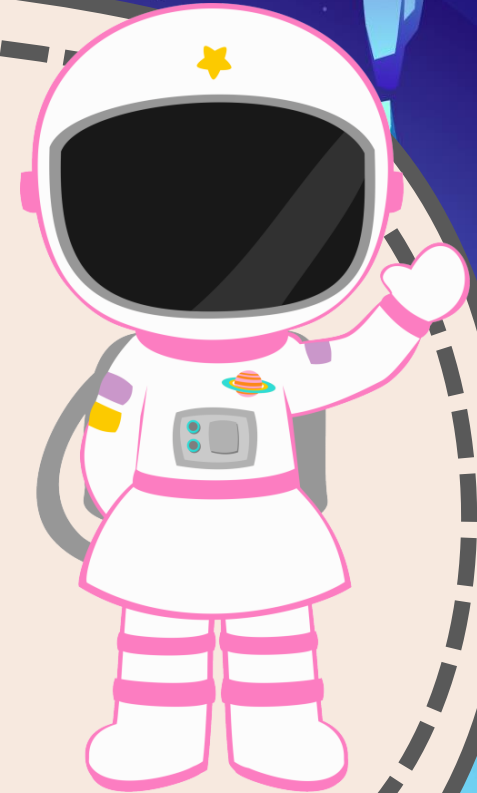

เหตุผลวิบัติ

ตัวอย่าง

มีคนกำลังหาเสียงและพูดว่า “ถ้าไม่เลือกผมผมจะไม่พัฒนาหมู่บ้าน”

ซึ่งถ้านักเรียนฟังแล้วอาจตีความว่าถ้าเลือกแล้วจะมีการพัฒนาหมู่บ้าน แต่ในความเป็นจริงถึงแม้จะถูกเลือกก็อาจจะไม่มีการพัฒนาหมู่บ้านก็ได้

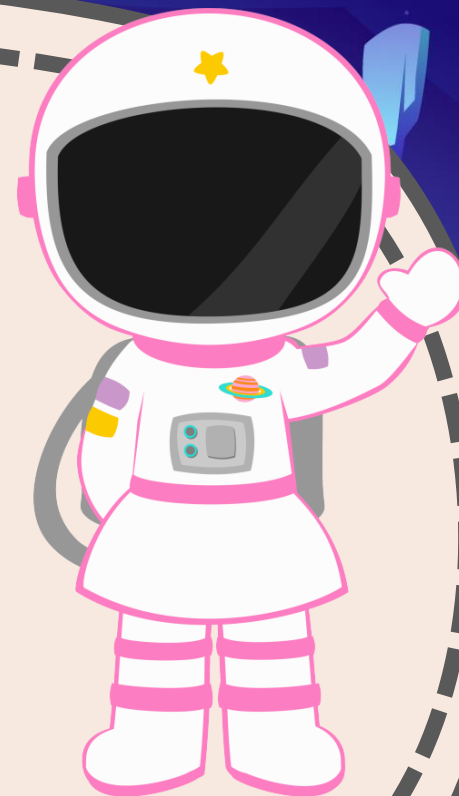

เหตุผลวิบัติ

เหตุผลวิบัติไม่แบบเป็นทางการ

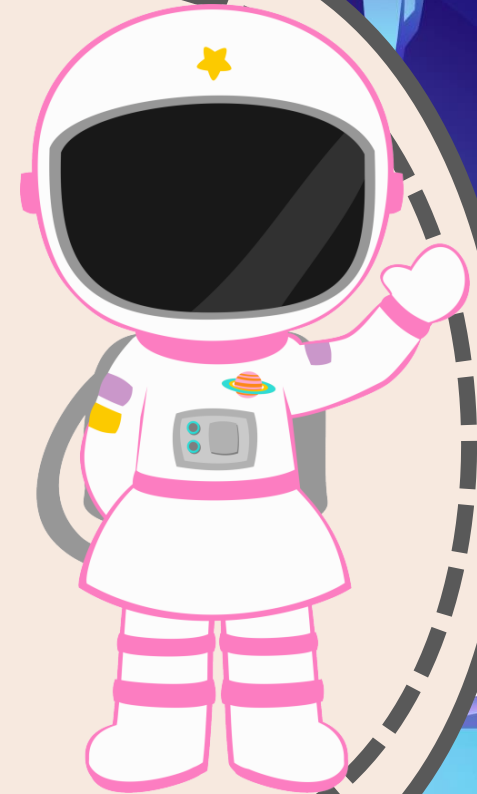
เกิดจากการให้เหตุผลที่ไม่เกี่ยวข้องกับ
การใช้หลักตรรกะในการพิจารณาแต่เป็นการ
สันนิษฐานหรือเล่นสำนวน ซึ่งเกิดจากการใช้
ภาษาชักนำให้เกิดความเข้าใจผิดเช่นการพูด
กำกวมหรือการพูดมากเกินไปจนจำเริญ

เหตุผลวิบัติ

เช่น

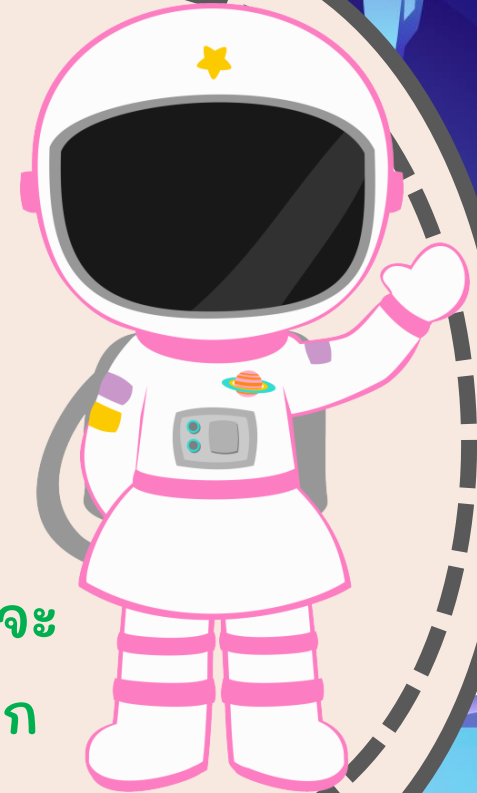
- การให้เหตุผลโดยอ้างถึงลักษณะของตัวบุคคลโดยไม่สนใจเนื้อหาสาระของข้อความ
- การให้เหตุผลโดยอ้างถึงผู้พูดว่ามีพฤติกรรมขัดแย้งกับสิ่งที่พูดเพราะฉะนั้นสิ่งที่พูดมาจึงเชื่อถือไม่ได้
- ให้เหตุผลโดยอ้างถึงความน่าสงสารหรือความเห็นอกเห็นใจแล้วเปลี่ยนเป็นความถูกต้อง

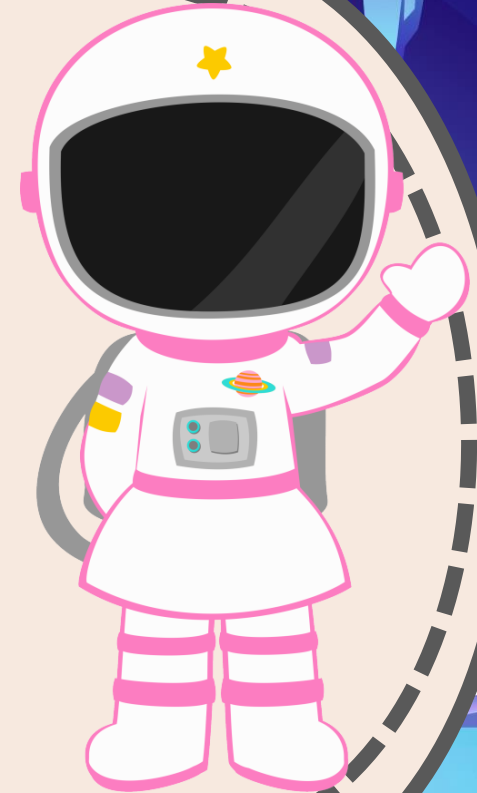
เหตุผลวิบัติ

- ให้เหตุผลโดยอ้างถึงคนส่วนใหญ่ปฏิบัติเหมือนกัน เพราะฉะนั้นจึงเป็นสิ่งที่ถูกต้อง
- ให้เหตุผลโดยสร้างทางเลือกไว้แค่ 2 ทาง แต่ในความเป็นจริงอาจมีทางเลือกอื่นอีกมากมาย
- ให้เหตุผลเกินจริงโดยการบอกเหตุผลว่าเมื่อเกิดสิ่งนี้แล้วจะทำให้เกิดอีกสิ่งหนึ่งตามมาซึ่งเกินจากความเป็นจริงไปมาก

เหตุผลวิบัติ

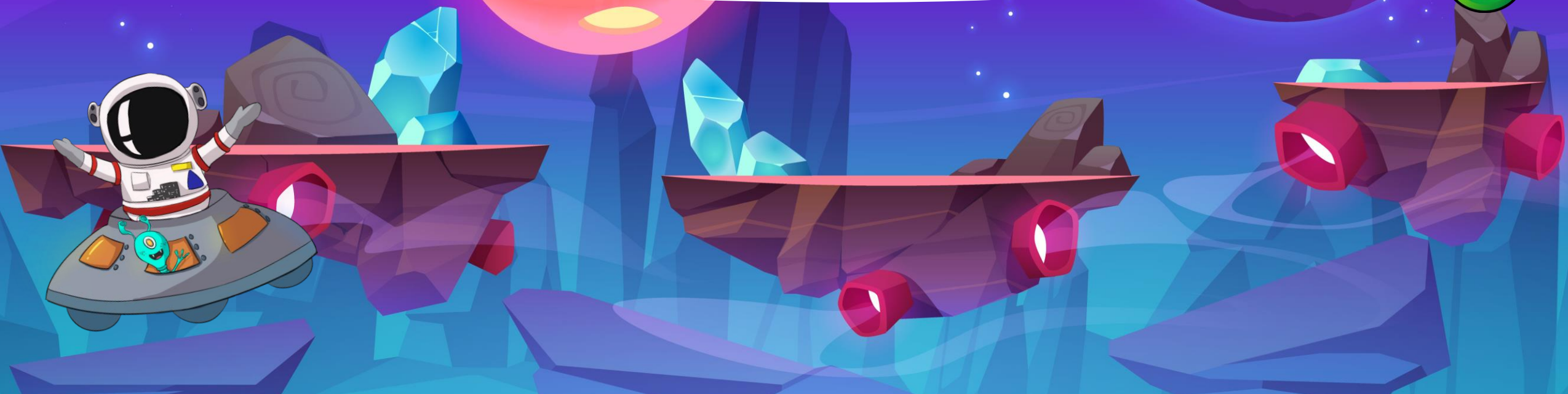
- ให้เหตุผลโดยเบี่ยงเบนประเด็นการโต้แย้งของผู้อื่นให้กลายเป็นอีกเรื่องหนึ่งแล้วโจมตีจากประเด็นที่ถูกบิดเบือนนั้น
- ให้เหตุผลโดยอ้างว่าสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นสิ่งพิเศษไม่เหมือนใคร เพราะฉะนั้นจะเอาไปเปรียบเทียบกับสิ่งอื่นไม่ได้ทั้งที่ประเด็นที่กล่าวอ้างนั้นไม่ได้เกี่ยวข้องกับสิ่งที่โต้แย้งกันอยู่เลย

1

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อย่างปลอดภัย

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อย่างปลอดภัย

การใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศ
มีวัตถุประสงค์หลายอย่าง เช่น การใช้
งานเพื่อทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ การใช้
งานเพื่อสนับสนุนการทำงานและการ
ใช้งานทั่วไป ซึ่งจะต้องคำนึงถึงความ
ปลอดภัยในการใช้งาน

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อย่างปลอดภัย

การทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์อย่างปลอดภัย

การทำธุรกรรมผ่านอินเทอร์เน็ตหรือ
ธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์นั้น กลายเป็นเรื่องที่ใกล้ตัว
คนไทยมากขึ้นหลังจากรัฐบาลไทยได้ให้ธนาคาร
พาณิชย์ต่างๆเปิดโครงการพร้อมเพย์เพื่อให้ทำ
ธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ได้สะดวกมากยิ่งขึ้น เช่น
การโอนเงิน การชำระค่าสินค้าและบริการ

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างปลอดภัย

การทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์อย่างปลอดภัย

ในการทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ต้องระมัดระวังและมีความรอบคอบ เช่น การซื้อสินค้าออนไลน์ ผู้ซื้อสินค้าไม่เห็นสินค้าจริงและไม่ได้รับสินค้าทันทีหลังจากชำระเงิน ซึ่งอาจเป็นช่องทางให้เกิดการฉ้อโกง เช่น ไม่ได้รับสินค้า สินค้าไม่มีคุณภาพหรือสินค้าไม่ตรงตามข้อมูลที่ปรากฏ

การทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์อย่างปลอดภัย

การทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์มีอยู่ 2 รูปแบบคือ

การธุรกรรมโดยตรงระหว่างผู้ขายและผู้ซื้อ

การทำธุรกรรมโดยผ่านผู้ให้บริการ

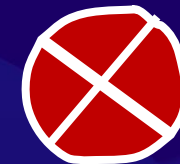

การทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์อย่างปลอดภัย

การธุรกรรมโดยตรงระหว่างผู้ขายและผู้ซื้อ

การทำธุรกรรมโดยตรงระหว่างผู้ขายและผู้ซื้อโดยผ่านเครือข่ายทางสังคมต่างๆหรือผ่านเว็บไซต์ของผู้ขาย เช่น การจองที่พักผ่านเว็บไซต์ของโรงแรม การสั่งซื้อมะพร้าวจากเว็บไซต์กลุ่มเกษตรกรจังหวัด

การทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์อย่างปลอดภัย

การทำธุรกรรมโดยผ่านผู้ให้บริการ

การทำธุรกรรมโดยผ่านผู้ให้บริการเป็นรูปแบบการทำธุรกรรมที่มีผู้ให้บริการสนับสนุนการดำเนินการหรือตัวกลาง โดยผู้ให้บริการจะรวบรวมสินค้าและบริการต่างๆให้อยู่ในที่เดียวเพื่อง่ายต่อการเข้าถึงและใช้บริการของทั้งผู้ซื้อและผู้ขาย

การทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์อย่างปลอดภัย

การทำธุรกรรมผ่านผู้ให้บริการ

การทำธุรกรรมในรูปแบบนี้ผู้ให้บริการส่วนใหญ่จะมีการตรวจสอบผู้ขายและเป็นเสมือนผู้รับประกันทั้งในส่วน of สินค้าการให้บริการ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ซื้อว่าจะไม่ถูกลอกหลวงจากการทำธุรกรรมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

การทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์อย่างปลอดภัย

การทำธุรกรรมผ่านผู้ให้บริการ

การทำธุรกรรมในรูปแบบนี้คนกลางมักเป็นองค์กรที่มีความน่าเชื่อถือและมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับทั้ง
ส่วนของผู้ขายและผู้ซื้อ อีกทั้งยังรับประกันการได้รับ
สินค้า ซึ่งทำให้ปัญหาต่างๆลดลง ตัวอย่างเว็บไซต์ที่เป็น
ตัวกลางในการให้บริการ lazada.co.th , shopee.co.th

ข้อความคำนี้ในการทำ ธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์

ผู้ใช้บริการอาจถูกมิจฉาชีพฉ้อโกงโดยใช้กลยุทธ์
เรื่องราคาและหลักจิตวิทยาในการล่อลวงให้
กลุ่มเป้าหมายเกิดความโลภหรือเข้าใจผิด เช่น ขายสินค้า
ในราคาที่ต่ำกว่าปกติมาก ขายสินค้าลอกเลียนหรือ
ละเมิดลิขสิทธิ์ โดยทำให้เข้าใจว่าเป็นสินค้าของแท้

ข้อความคำนี้ในการทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์

นอกจากนี้ผู้ใช้บริการควรมีความระมัดระวังในการชำระค่าสินค้าหรือบริการ ซึ่งอาจมีหลายรูปแบบเช่น

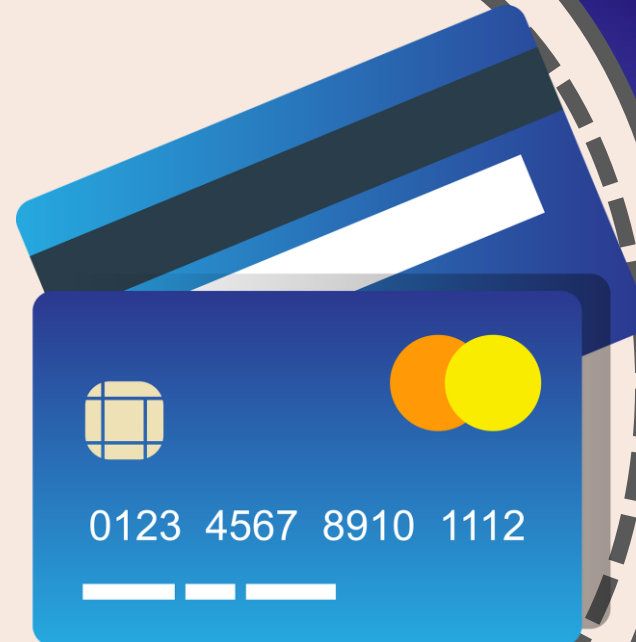
- ชำระเงินโดยการให้ผู้ซื้อดำเนินการโอนเงินผ่านธนาคารแล้วส่งหลักฐานยืนยันเพื่อให้ผู้ขายส่งของภายหลัง
- ชำระเงินภายหลังจากได้รับสินค้ากับผู้ขายหรือผู้ให้บริการส่งสินค้า

ข้อความจำเป็นในการทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์

ชำระเงินโดยผ่านบัตรเครดิตหรือบัญชีธนาคาร ซึ่งใช้เพียงข้อมูลบางอย่าง เช่น ถ้าชำระเงินด้วยบัตรเครดิตจะใช้เพียงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบัตร คือหมายเลขบัตร วันหมดอายุ รหัสซีวีวี ที่อยู่ด้านหลังบัตร แล้วจะมีการยืนยันด้วยการส่งรหัสผ่านแต่ละครั้งผ่านทางโทรศัพท์มือถือหรืออีเมล

ข้อความจำเป็นในการทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์

หลังจากทำธุรกรรมเสร็จแล้ว จะมีการแจ้งเตือนรายละเอียดการทำธุรกรรมผ่านโทรศัพท์มือถืออีเมลหรือแอปพลิเคชัน จะเห็นว่าการตรวจสอบและยืนยันตัวตนหลายชั้นจะช่วยทำให้เกิดความมั่นใจในการทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ได้ หากผู้ให้บริการมีการยืนยันเพียงระดับเดียว อาจทำให้ไม่ปลอดภัย เช่นถ้ามีการขโมยข้อมูลบัตรเครดิต มิฉะนั้นก็สามารถทำธุรกรรมได้เพราะไม่มีการยืนยันตัวตนผ่านโทรศัพท์มือถืออีกครั้ง

ข้อความจำเป็นในการทำ ธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์

บริการตัวกลางการชำระเงิน เช่น ผู้ให้บริการ
โทรศัพท์มือถือมีบริการรับชำระเงินโดยการเติมเงินเข้า
ระบบและผูกบัญชีเข้ากับหมายเลขโทรศัพท์มือถือผู้ที่เป็
นเจ้าของเบอร์โทรศัพท์ สามารถโอนจ่ายและชำระค่า
สินค้าและบริการได้เสมือนกับมีบัญชีธนาคาร

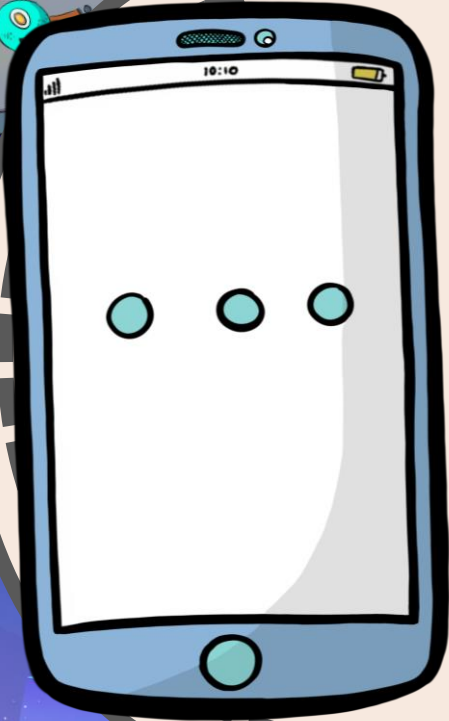

เกร็ดความรู้

ข้อควรระวังในการซื้อแอปพลิเคชัน ไอเทมหรือการบริการ เมื่อมีการชำระผ่านบัตรเครดิตหรือบัญชีธนาคาร ระบบปฏิบัติการจะบันทึกรายละเอียดไว้ ผู้ใช้งานควรตรวจสอบการตั้งค่าความปลอดภัยไว้เสมอปิดหรือลบข้อมูลบัตรเครดิตหรือบัญชีธนาคารทุกครั้งที่ใช้เสร็จแล้ว ซึ่งการลบข้อมูลเหล่านี้อาจจะทำให้ไม่ได้รับความสะดวกเมื่อจะชำระเงินครั้งต่อไปแต่ก็สามารถป้องกันมิจนาชีพในการโจรกรรมผ่านระบบหรือการปลอมใช้บริการแบบไม่รู้ตัว

เกร็ดความรู้

- การสมัครบริการต่างๆที่มีการชำระค่าบริการรายเดือน ถึงแม้ว่าจะต้องใช้การใช้จ่ายเพียงเดือนเดียวแต่ผู้ให้บริการส่วนใหญ่จะมีการหักเงินค่าบริการทุกเดือนแบบอัตโนมัติ เช่น เสียงเพลงรอสาย การฟังเพลงหรือดูหนังออนไลน์
- ระมัดระวังการคลิกลิงก์ที่โฆษณาผ่าน sms อาจจะเป็นการสมัครใช้บริการโดยอัตโนมัติทันที

การรู้เท่าทันสื่อ

การรู้เท่าทันสื่อ หมายถึง ความสามารถในการป้องกันตนเองจากการถูกโน้มน้าวด้วยเนื้อหาที่เป็นเท็จและมีผลกระทบต่อผู้รับสื่อ เพื่อไม่ให้ตกเป็นเครื่องมือทางการตลาดหรือผลประโยชน์ที่สื่อนำเสนอ

การรู้เท่าทันสื่อ

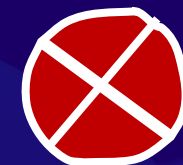
การรู้เท่าทันสื่อ นั้น สามารถตั้งคำถามว่า

- สื่อนี้มีที่มาอย่างไร
- ใครเป็นเจ้าของสื่อ
- ใครผลิตและผลิตภายใต้ข้อจำกัดใด
- ควรเชื่อหรือไม่
- มีความเชื่ออะไรที่แฝงมากับสื่อ
- ผู้สร้างหรือผู้เผยแพร่สื่อนี้หวังผลอะไร

ดังนั้นควรเลือกแนวปฏิบัติอย่างเหมาะสม

การรู้เท่าทันสื่อ

โดยทั่วไปแล้ว การเข้าถึงเนื้อหาหรือข้อมูล
ข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ นั้นสามารถก่อให้เกิดประโยชน์
ต่อผู้รับสารแต่ต้องสร้างการตระหนักรู้ถึงภัย
คุกคามของสื่อที่มาด้วยความอยากรู้อยากเห็นด้วย

การรู้เท่าทันสื่อ

การรู้เท่าทันสื่อสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ระดับดังนี้

ระดับที่ 1

ผู้รับสื่อตระหนักถึงความสำคัญของการเลือก
และจัดสรรเวลาในการใช้สื่อต่างๆ

การรู้เท่าทันสื่อ

ระดับที่ 2

ผู้รับสื่อสามารถเรียนรู้ทักษะการรับสื่อแบบ
วิพากษ์ สามารถวิเคราะห์และตั้งคำถามว่าสื่อถูกสร้าง
ขึ้นได้อย่างไรและมีความน่าเชื่อถือหรือไม่

การรู้เท่าทันสื่อ

ระดับที่ 3

ผู้รับสื่อสามารถวิเคราะห์สื่อในเชิงสังคม
การเมือง เศรษฐกิจและวัฒนธรรมอย่างสร้างสรรค์
จนนำไปสู่การสร้างเวทีทางสังคม

ข่าวลวงและผลกระทบ

ข่าวลวง (fake news) เป็นรูปแบบหนึ่งของการก่อกวน ซึ่งข่าวลวงจะนำเสนอเรื่องราวที่เป็นเท็จ มีวัตถุประสงค์แอบแฝงที่แตกต่างกัน เช่น เพื่อขายสินค้า ทำให้เกิดความเข้าใจผิด สร้างความสับสนให้แก่ผู้รับข้อมูล ข่าวลวงอาจแพร่ผ่านอีเมลหรือเครือข่ายทางสังคมโดยจะส่งผลให้เกิดความเสียหายทั้งส่วนบุคคล ทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง

ข่าวลวงและผลกระทบ

ลักษณะของข่าวลวงเช่น

- สร้างเรื่องราวเพื่อให้เป็นจุดสนใจของสังคม
- สร้างความหวาดกลัว
- กระตุ้นความโลภ
- สร้างความเกลียดชัง
- ส่งต่อกันมาผ่านเครือข่ายทางสังคม
- ไม่ระบุแหล่งที่มา
- ขยายความต่อจากอคติของคนทั่วไปที่มีอยู่ก่อนแล้วเพื่อหวังให้ตนเองได้รับผลประโยชน์หรือใช้เพื่อโจมตีคู่แข่ง

NEWS

ข่าวลวงและผลกระทบ

NEWS

ดังนั้น ผู้รับข่าวสาร ต้องมี
วิจารณญาณเพื่อป้องกันไม่ให้ตนเองและ
ผู้อื่นตกเป็นเหยื่อของข่าวลวง เพื่อ
ป้องกันความเสียหายต่อตนเองและ
สังคม

กิจกรรม

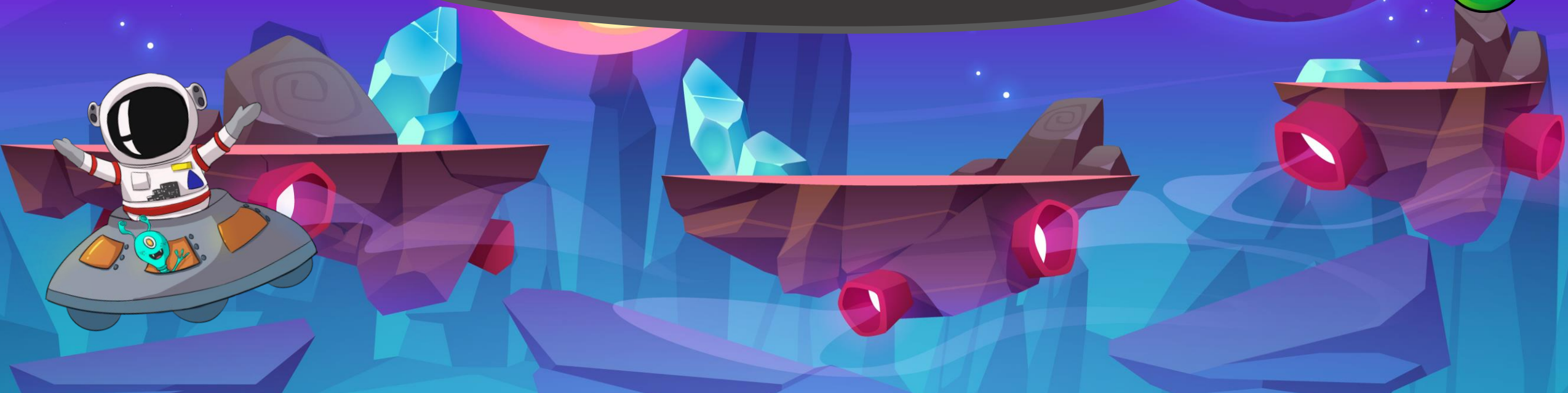
ให้นักเรียนยกตัวอย่าง
สถานการณ์ข่าวลวงและวิเคราะห์ถึง
วัตถุประสงค์และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
หากมีการแชร์สู่สังคม

1

กฎหมายเกี่ยวกับ คอมพิวเตอร์

2

กฎหมายเกี่ยวกับ คอมพิวเตอร์

การออกข้อกำหนดระเบียบและ
กฎหมายต่างๆที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี
สารสนเทศ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การใช้
งานเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นไปด้วย
ความเรียบร้อย

กฎหมายเกี่ยวกับ คอมพิวเตอร์

ประเทศไทยมีการออกพระราชบัญญัติต่างๆที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศและมีการปรับปรุงให้ทันสมัยอย่างสม่ำเสมอโดยรายละเอียดต่างๆสามารถศึกษาได้จากพระราชบัญญัติแต่ละฉบับดังนี้

พระราชบัญญัติการพัฒนาดิจิทัล
เพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. 2560

พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์
พ.ศ. 2550 และแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2560

กฎหมายเกี่ยวกับ คอมพิวเตอร์

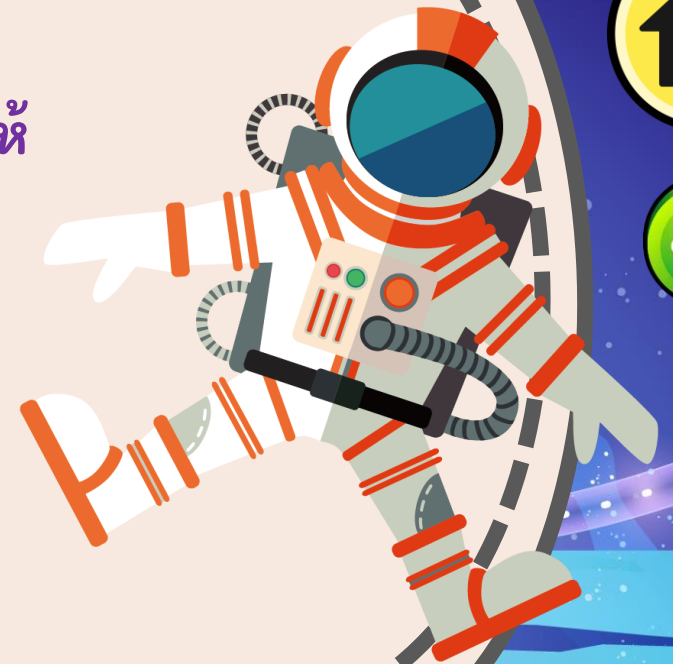
ตัวอย่างการกระทำที่มีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการ
กระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เช่น

- ส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์หรืออีเมลให้บุคคลอื่น ซึ่ง
ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือรำคาญโดยไม่เปิด
โอกาสให้ผู้รับสามารถบอกเลิกหรือปฏิเสธการตอบ
รับได้โดยง่าย เช่น ส่งอีเมลสแปม ส่งข้อความ
โฆษณาที่โทรศัพท์มือถือ ฝากร้านในเครือข่ายทาง
สังคม

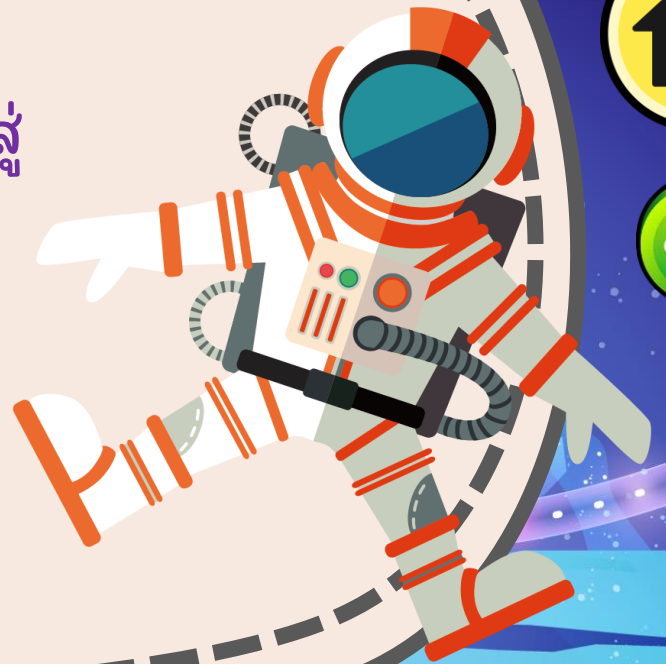
กฎหมายเกี่ยวกับ คอมพิวเตอร์

- กดไลค์ (Like) เกี่ยวกับการหมิ่นสถาบันพระมหากษัตริย์
- กดแชร์ (Share) ข้อมูลที่มีผลกระทบต่อผู้อื่นทำให้เกิดความเสียหาย
- พบข้อมูลผิดกฎหมายในระบบคอมพิวเตอร์หรือในบัญชีเครือข่ายทางสังคมถึงแม้ไม่ได้เป็นเจ้าของข้อมูลก็ตาม แล้วเพิกเฉยโดยไม่แจ้งไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบและลบข้อมูลออกจากระบบ

กฎหมายเกี่ยวกับ คอมพิวเตอร์

- ผู้ดูแลเพจหรือแอดมินเพจพบข้อความแสดงความ
คิดเห็นที่ผิด พ.ร.บ แล้วเพิกเฉย
- โพสต์สื่อลามกอนาจารที่ทำให้เกิดการเผยแพร่สู่
ประชาชนได้
- โพสต์เกี่ยวกับเด็กเยาวชนแล้วไม่ปิดบังใบหน้า
ยกเว้นกรณีที่เป็นการเชิดชูหรือชื่นชมอย่างให้
เกียรติ

กฎหมายเกี่ยวกับ คอมพิวเตอร์

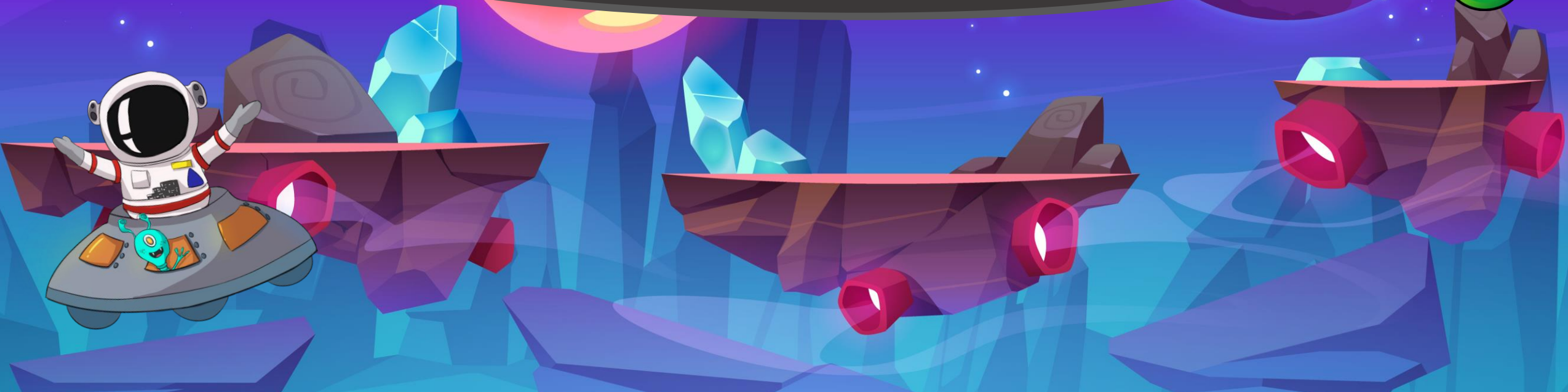

- ให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เสียชีวิตแล้วทำให้เกิดความเสื่อมเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น เกลียดชัง ญาติสามารถฟ้องร้องได้ตามกฎหมาย
- การโพสต์ด่าว่าผู้อื่นหรือข้อความเท็จเป็นความผิดทางอาญา
- ละเมิดลิขสิทธิ์ผู้อื่น เช่น ข้อความ เพลง รูปภาพ วิดิทัศน์
- แชรรูปภาพของผู้อื่นในเชิงพาณิชย์เพื่อหารายได้

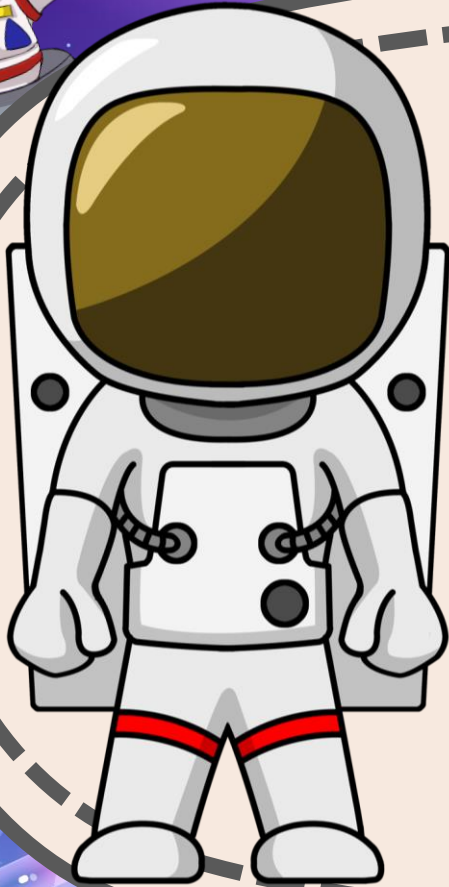
1

การใช้งานลิขสิทธิ์ ที่เป็นธรรม

กฎหมายเกี่ยวกับ คอมพิวเตอร์

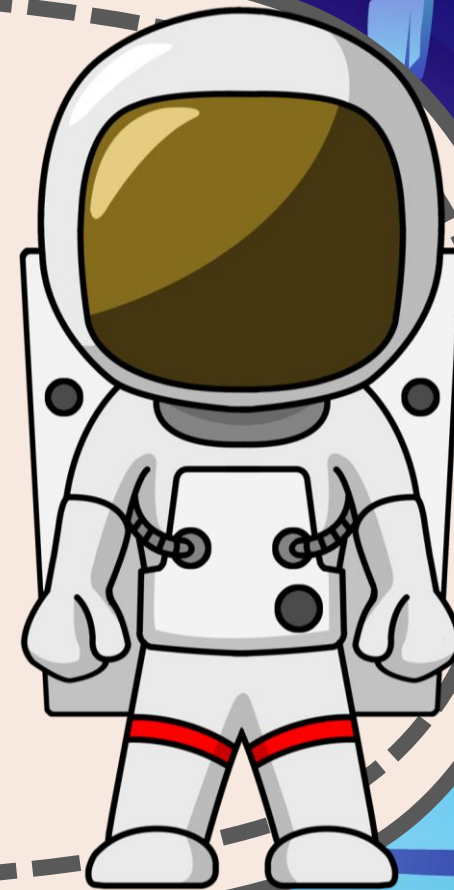
ลิขสิทธิ์ **สิทธิ์แต่เพียงผู้เดียว** ที่จะกระทำการใดๆ
เกี่ยวกับงานที่ผู้สร้างสรรค์ได้ริเริ่ม โดยการใช้สติปัญญา
ความรู้ความสามารถและความวิริยอุตสาหะของตนเอง
ในการสร้างสรรค์ ไม่ลอกเลียนงานของผู้อื่น โดยงานที่
สร้างสรรค์ต้องเป็นงานตามประเภทที่กฎหมายลิขสิทธิ์
ให้ความ **คุ้มครอง** โดยผู้สร้างสรรค์จะได้รับความ
คุ้มครองทันทีที่สร้างสรรค์โดยไม่ต้องจดทะเบียนกรม
ทรัพย์สินทางปัญญา

กฎหมายเกี่ยวกับ คอมพิวเตอร์

ผู้ใดต้องการใช้ผลงานที่มีลิขสิทธิ์**ต้องได้รับ**
อนุญาตจากเจ้าของผลงาน เพราะกฎหมายให้ความ
คุ้มครอง แต่ก็มีข้อยกเว้นให้ใช้งานได้บางอย่างโดยไม่
ต้องขออนุญาตหรือที่เรียกว่าการใช้งานลิขสิทธิ์ที่เป็น
ธรรม เช่น ใช้ในการเรียนการสอน การรายงานข่าว
แต่ทั้งนี้ต้องไม่กระทบกับเจ้าของลิขสิทธิ์โดยมี
หลักในการพิจารณาดังนี้

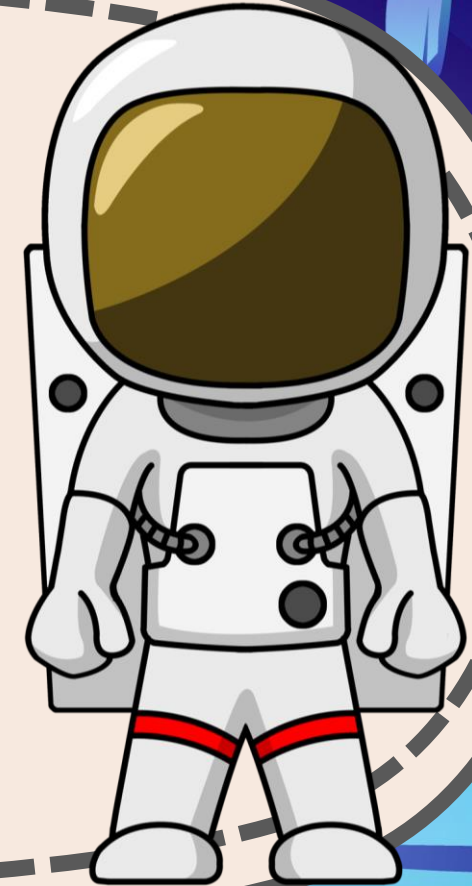

4

กฎหมายเกี่ยวกับ คอมพิวเตอร์

วัตถุประสงค์และลักษณะการใช้งานลิขสิทธิ์

การใช้งานลิขสิทธิ์ ผู้นำไปใช้ต้องไม่มี
วัตถุประสงค์เพื่อการค้าหรือหากำไร ไม่มีเจตนาทุจริต
และใช้เพื่อประโยชน์แก่สังคม

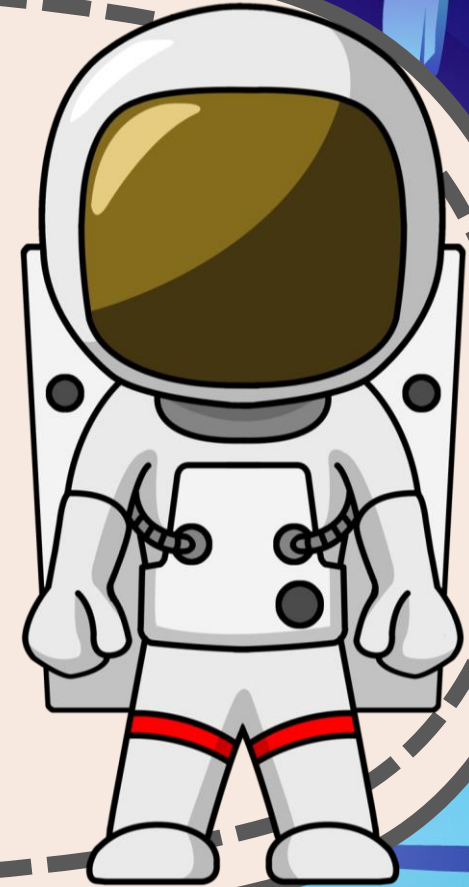

กฎหมายเกี่ยวกับ คอมพิวเตอร์

ลักษณะงานอันมีลิขสิทธิ์

ผู้นำไปใช้ต้องพิจารณาระดับของการสร้างสรรค์
ผลงาน การใช้ความวิริยอุตสาหะหรือการใช้จินตนาการ
สูง เช่น นวนิยายหรือการรายงานเหตุการณ์ที่เฉพาะ ไม่
ควรนำผลงานเหล่านี้ไปใช้เพราะหากนำไปใช้จะถือว่าไม่
เป็นธรรม

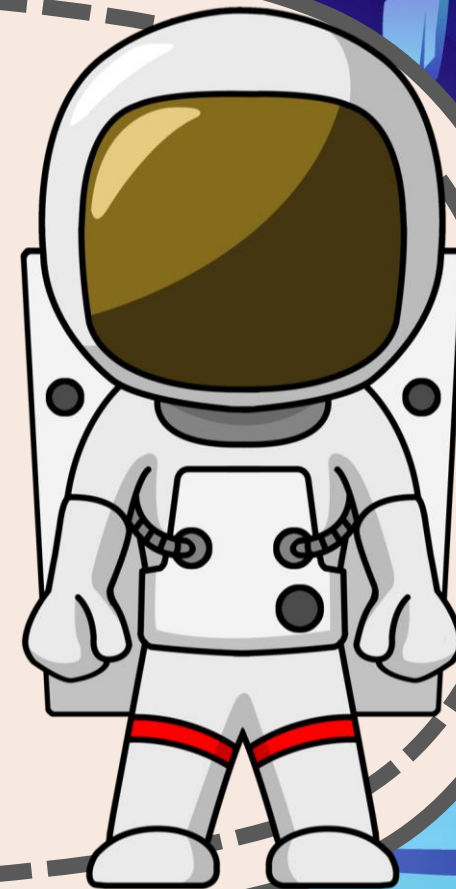

6

กฎหมายเกี่ยวกับ คอมพิวเตอร์

ปริมาณของการนำไปใช้

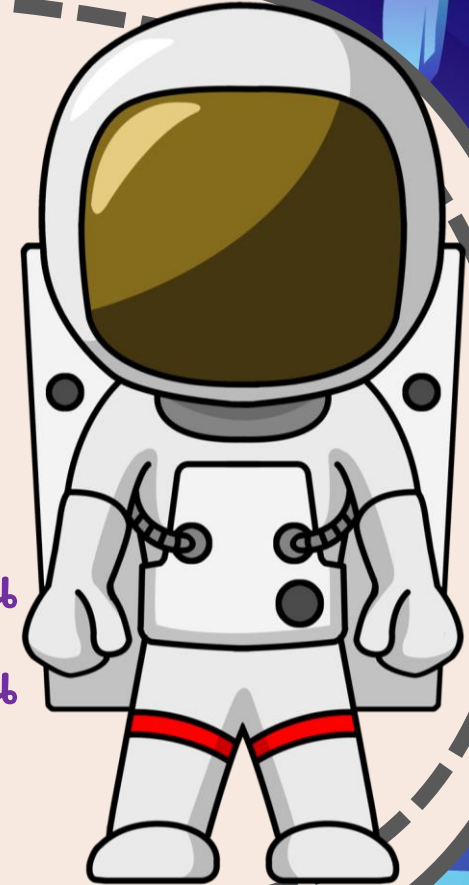
การนำผลงานไปใช้ในปริมาณที่มากเกินไปหรือ
ใช้ในปริมาณน้อย แต่เป็นส่วนสำคัญ ถือว่าเป็นการใช้
งานที่ไม่เป็นธรรม เพราะกระทบต่อสิทธิ์ทางกฎหมาย
ของเจ้าของลิขสิทธิ์เกินสมควร

กฎหมายเกี่ยวกับ คอมพิวเตอร์

ตัวอย่างการใช้งานลิขสิทธิ์ที่เป็นธรรม

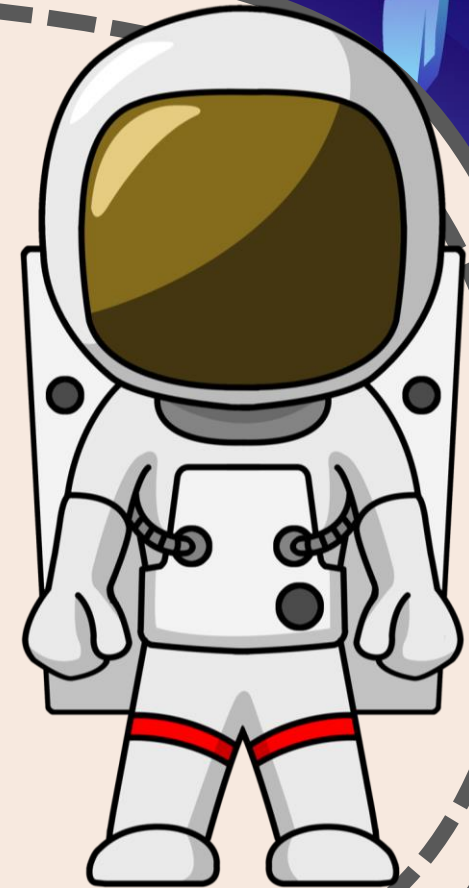
- การวิจัยหรือศึกษางานโดยไม่แสวงหากำไรเช่นนักเรียนสำเนาข้อความบางส่วนในบทความเพื่อทำแบบฝึกหัด
- ผู้สอนทำซ้ำตัดแปลงผลงาน เพื่อประกอบการสอน แจกจ่ายจำนวนจำกัด เพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอน และมีการอ้างอิงเจ้าของลิขสิทธิ์โดยไม่แสวงหากำไร

กฎหมายเกี่ยวกับ คอมพิวเตอร์

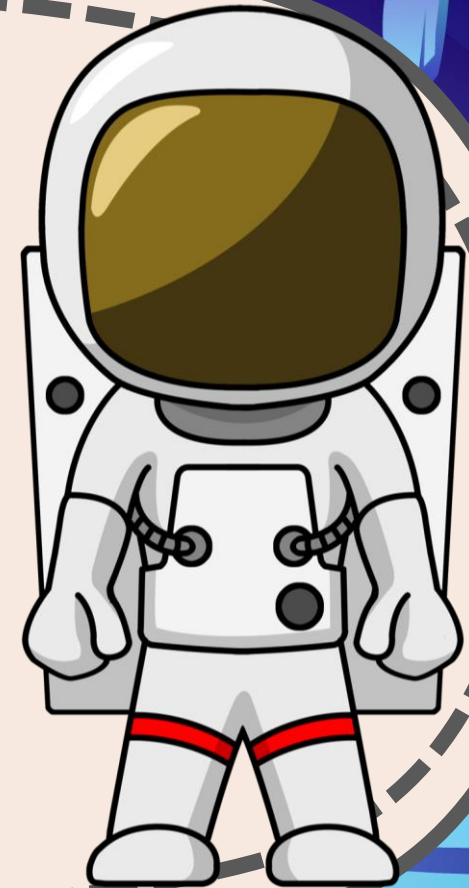
- ในกรณีหนังสือที่ไม่ได้พิมพ์จำหน่ายเป็นเวลานาน และการนำไปใช้งานไม่กระทบตลาดเจ้าของลิขสิทธิ์ จนทำให้เจ้าของลิขสิทธิ์ขายไม่ได้ เนื่องจากหนังสือไม่มีขายในท้องตลาดแล้วก็อาจจะถือว่าเป็นการใช้งานลิขสิทธิ์ที่เป็นธรรมได้
- การนำงานลิขสิทธิ์มาใช้เพื่อสังคม โดยคัดลอกปรับเปลี่ยนเพิ่มเติมสิ่งใหม่และมีการอ้างอิงในงานวิจัย เพื่ออธิบายความคิดเห็นของผู้เขียน

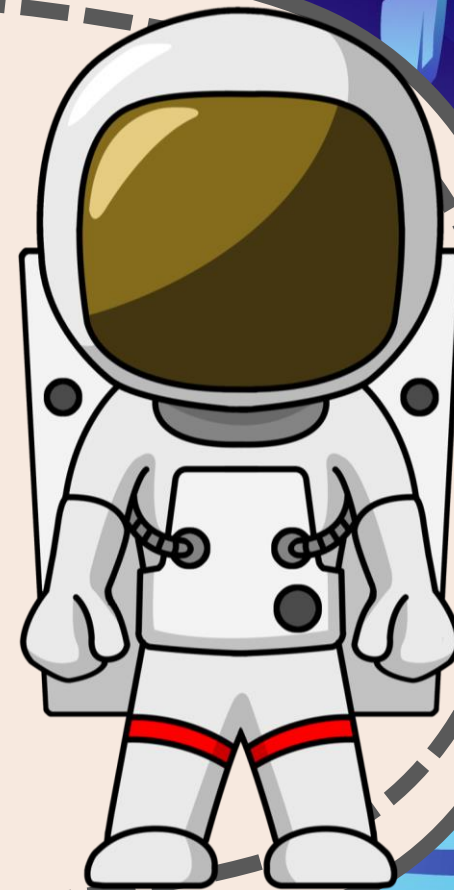
กฎหมายเกี่ยวกับ คอมพิวเตอร์

- การคัดลอกคำกล่าวหรือบทความโดยย่อและมีการอ้างอิงในการรายงานข่าว
- การเสนอรายงานหรือตีพิมพ์วิจารณ์แนะนำโปรแกรมคอมพิวเตอร์ในปริมาณที่เหมาะสมและมีการอ้างอิง
- การทำซ้ำ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่สร้างขึ้นโดยไม่ได้แสวงหากำไร ซึ่งเจ้าของลิขสิทธิ์เปิดโอกาสให้สาธารณชนทำซ้ำโดยไม่คิดมูลค่า

กฎหมายเกี่ยวกับ คอมพิวเตอร์

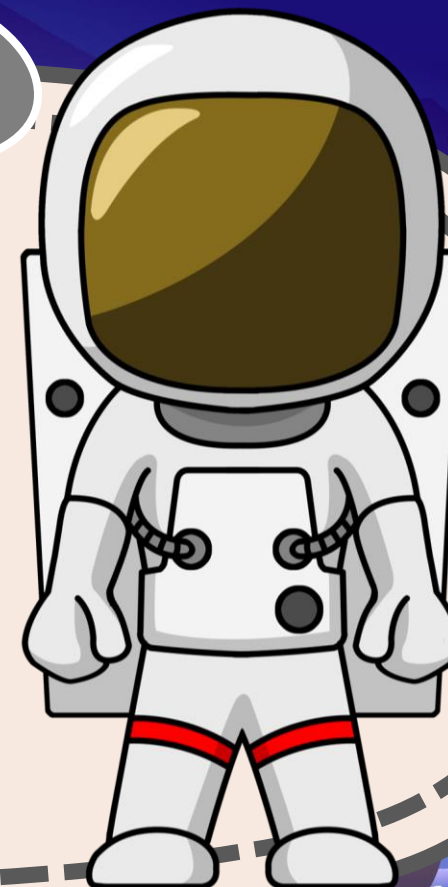
- การสำเนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีไว้จำหน่ายสามารถสำรองไว้เพื่อป้องกันการสูญหาย
- การรายงานข่าว งานวรรณกรรมที่ตีพิมพ์เพื่อวางจำหน่ายที่รายงานไม่เกิน 10% หรือ 1000 คำและใช้ภาพไม่เกินหกภาพและมีการอ้างอิงซึ่งเป็นการใช้งานในปริมาณพอสมควร ถือว่าเป็นการใช้งานที่เป็นธรรม

กฎหมายเกี่ยวกับ คอมพิวเตอร์

- การรายงานข่าวโดยใช้มัลแวร์โอประกอบไม่เกิน 10% หรือไม่เกิน 30 วินาทีของผลงานนั้นโดยมีการอ้างอิงเจ้าของผลงาน

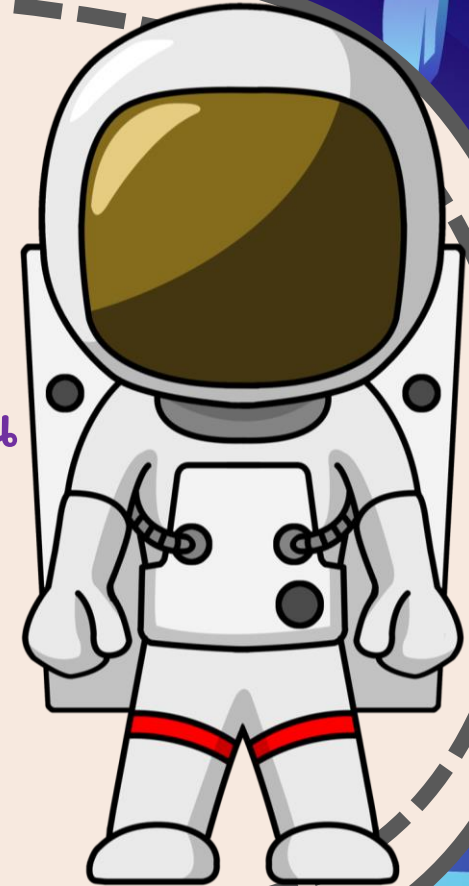

กฎหมายเกี่ยวกับ คอมพิวเตอร์

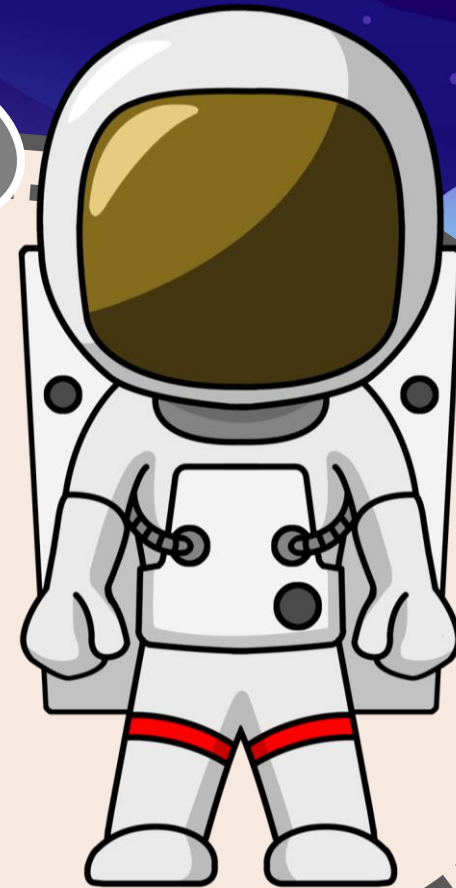
ตัวอย่างการใช้งานลิขสิทธิ์ที่ไม่เป็นธรรม

- การดาวน์โหลดเพลงผู้อื่นไปขาย
- สอนถ่ายเอกสารหนังสือเรียนเพื่อขายกับผู้เรียนจำนวนมากทำให้เจ้าของลิขสิทธิ์สูญเสียรายได้
- ผู้นำไปใช้มีเจตนาทุจริต โดยการนำงานที่มีลิขสิทธิ์ไปใช้โดยไม่อ้างอิงหรือใช้ในลักษณะที่ทำให้ผู้อื่นเข้าใจว่าผลงานลิขสิทธิ์นั้นเป็นของตนเอง

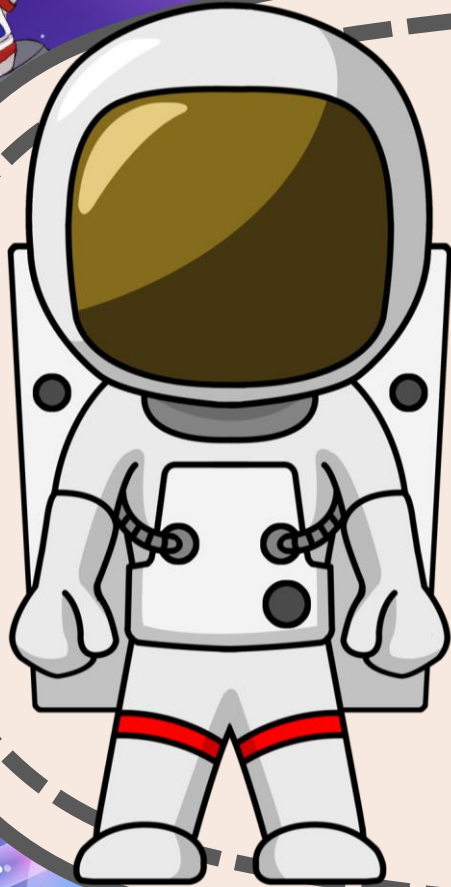
กฎหมายเกี่ยวกับ คอมพิวเตอร์

- ผู้นำไปใช้มีเจตนาทุจริต โดยการนำงานที่มีลิขสิทธิ์ไปใช้โดยไม่อ้างอิงหรือใช้ในลักษณะที่ทำให้ผู้อื่นเข้าใจว่าผลงานลิขสิทธิ์นั้นเป็นของตนเอง
- การใช้งานโปรแกรมคอมพิวเตอร์แบบทดลองใช้อย่างต่อเนื่องแม้ว่าจะหมดอายุการใช้งาน

สรุปท้ายบท

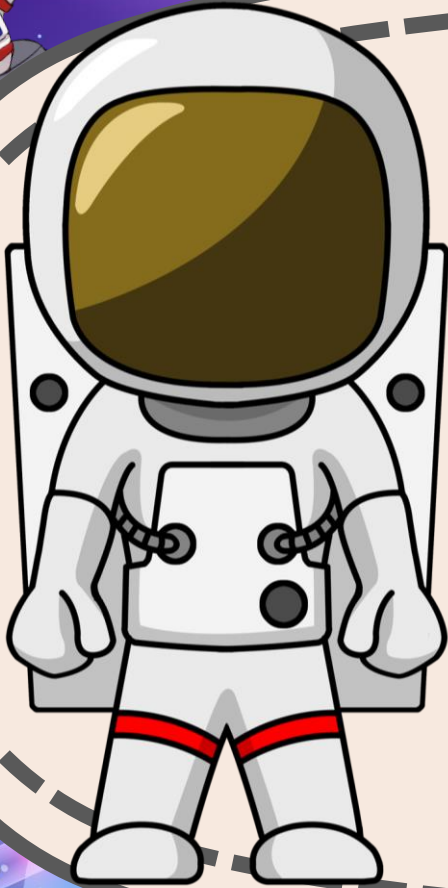

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อย่างมีความปลอดภัยและมีความสุขนั้น ผู้ใช้จำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีและมีศิลปะในการใช้ชีวิตในสังคมดิจิทัลที่มีความซับซ้อนได้อย่างเหมาะสม ก่อนที่จะใช้ข้อมูลต่างๆ จะต้องประเมินความน่าเชื่อถือโดยพิจารณาในประเด็นของ **พรมท** ได้แก่ การนำเสนอ ความสัมพันธ์ วัตถุประสงค์ วิธีการ แหล่งที่มาและเวลา

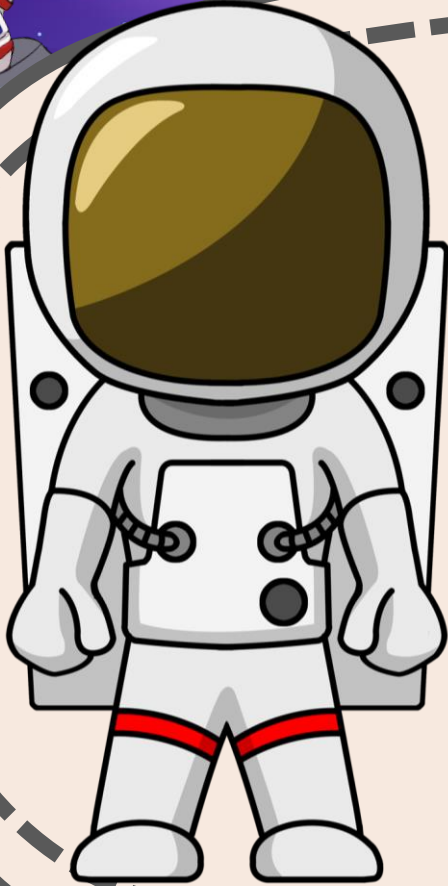
สรุปท้ายบท

โดยต้องตรวจสอบความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูลและต้องตระหนักถึงการให้เหตุผลที่ถูกต้องและสอดคล้องกับความเป็นจริง เพื่อให้สามารถนำไปแก้ปัญหาได้ ผู้ใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศต้องมีความรอบคอบระมัดระวัง รู้เท่าทันสื่อและข่าวลวงต่างๆ และปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนด เพราะความผิดพลาดเพียงเล็กน้อยอาจก่อปัญหาใหญ่และอาจทำให้ชีวิตเปลี่ยนไปในทางที่ไม่เหมาะสมได้

กิจกรรม

- นักเรียนมีวิธีอย่างไรในการพิจารณาว่าข้อมูลที่ได้รับมามีความน่าเชื่อถือ
- ตรรกะวิบัติคืออะไร
- ข่าวลวงมีผลกระทบต่อสังคมอย่างไร
- ทำไมนักเรียนจึงต้องมีความรู้เรื่อง พ.ร.บ ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์
- นักเรียนสามารถใช้ผลงานที่มีลิขสิทธิ์ของผู้อื่นได้หรือไม่อย่างไร

ผู้จัดทำ

นายกานตพงศ์ สุวรรณทา
ตำแหน่ง ครู

